

די להתחמקות, תנו לבג"ץ להכריע

אין כל הפתעה בהתערבות של בית הדין לעבודה בהחלטת הממשלה להקים נמלים פרטיים. רק בחודש שעבר הוא קיבל החלטה דומה בנוגע לחברת החשמל, כשהמדינה מאיימת לערער לבג"ץ, מתקפלת ברגע האמת – ומנציחה את הכאוס במשק

בורחים מבשורה אבי בר'אלי

1. החלטת בית הדין הארצי לעבודה שלשום, בנוגע לרפורמה בנמלי הים, לא צריכה להפתיע. רק בחודש שעבר נדי רש אותו בית דין לאותה סוגיה – ופסק באופן דומה.

אז, היו אלה עובדי חברת החשמל, שחסמו את יצרני החשמל הפרטי המתחרים. גם אז טענה המדינה לסוברניות בהחלטתה לפתוח ענף מונופולי לתחרות, טענה כי העיגון החקיקתי לכך כבר קיים, כי אין בכך פגיעה מיידית בזכויות עובדי המונופול וגם כי קיים חשש מפגיעה באינטרס הציבורי. גם אז לא סיעו כל אלה לשנות את עמדת בית הדין לעבודה, שהעניק

לעובדי המונופול את גיבוי במאבק בתחרות.

גם אז איימו משרדי הממשלה בעתירה מיידית לבג"ץ – אלא שבתוך ימים התקפלו, וסיכנו מו על פשרה כואבת, בחסות בית הדין. גם ניסיון חלוץ מצד רשות ההגבלים העסקיים לעי קוף את בית הדין לעבודה דרך בית הדין ההגבלים גרר גמגום מצד זה האחרון, והסתכם בניסוג מפורט מצד הממונה על ההגבלים.

2. הסיבה להתנהלות הססנית כזו מצד המדינה נעוצה בחשש מפסיקה תקדימית לרעתה. לאיש בממשלה אין רצון להסתכן בדיון עקרוני בבג"ץ על מגבלות זכות השביתה, ועוד להגיע לדיון בעמדה נחותה. בממשלה היו מעדיפים שהמגבלות יידונו בתגובה לחקיקת חוק

בוררות חובה, למשל. אז, 'תמו' סגר' הסוגיה תחת מאבק הכוחות הרגיש שבין הרשות המחוקקת לזו השופטת – ולא כזו שמשקיפת לכאורה את מאבק הממשלה בעבודה המאורגנת.

לכן, החליטו בממשלה במשך שנים, שלא להחליט; תחת הפחד המשותף, הם הנציחו את הרפיסות כדי לחמוק מדיון תקדימי; ייללו שוב ושוב על הקו האידאולוגי הבעייתי של בתי הדין לעבודה, אבל רק העצימו אותו באין אונותם.

דוגמאות? השלמה עם קביעת בית הדין לעבודה בחיפה, שלפיה לעובדי חברת החשמל מותר לנתק תחנות כוח פרטיות מרשת החשמל במידה שהמשא ומתן מולם יפוצץ – בהתעלם מהסיכון למשק ומחשיפת חברת החשמל לתביעות פיצויים

ענקיות מצד היוזמים הפרטיים, שבהן יישא הציבור כולו; החלטת בית הדין הארצי לעבודה לאסור להטיל קנס על עובדי נמל שהפרו חוק, והסבנו נזקים במיליוני שקלים ליבואנים וליצואנים שנאלצו לספוג את ההפסד בשקט ולפטר עובדים קשי יום שלא יודעים בכלל איך מגיעים לבית הדין לעבודה; או, החלטת בית הדין משלשום לעכב מכרזים ממשלתיים בינלאומיים כדי לנהל משא ומתן מול ההסדרות – ללא ברל של הוכחה בדבר הקשר בין ניהול המכרזים לפגיעה בזכויות העובדים, תוך התעלמות מכך שההסדרות היא שלא מוכנה לנהל כיום משא ומתן, ותוך קביעה שריאותיות של עיכוב למשך חודש – כאילו קיים איזה סיכוי לפתור פלונטר שכזה בתוך 30 יום.

3. לפארה הו, מצד שני הצדדים, צריך לשים סוף. יש לקונות משפטיות, שבהן נדרשת הכרעה עקרונית בידי פוסק מרסכם ואחראי ואין סיבה להמשיך ולכרוח מהכרעה, תוך העמקת ההתכתשות שהובילה באחרונה

לפסיקות הזויות מצד בתי הדין לעבודה, לצעדי תגובה אלימים מצד הממשלה (פגיעה במוסר בתי הדין לעבודה) ולכאוס שמנהיגים ממש בימים אלה ועדי העובדים כמונופולים (השביתות הפראיות בנמל אשרד ובחברת החשמל).

אשר גרוניס. נדרשת הכרעה עקרונית צילום: אוליבייה פיטוסי